

UCHWAŁA NR

**Rady Miejskiej w
Węgorzynie**

z dnia .....

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Węgorzyno
na lata 2026 – 2028**

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), Rada Miejska w Węgorzynie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Węgorzyno na lata 2026-2028” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również edukacja środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XV/114/25 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 16 grudnia 2025r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Węgorzyno na lata 2026-2028”.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzyna.

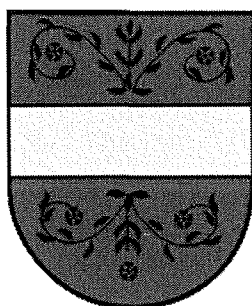
§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 1 stycznia 2026 r.

Przewodnicząca Rady Gminy

RADCA PRAWNY

Dennis Warcholak

*Załącznik do uchwały nr.....
Rady Miejskiej w Węgorzynie
z dnia.....*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WĘGORZYNO NA LATA 2026-2028

WĘGORZYNO 2025

I. Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 zwany dalej Programem powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z art. 176 pkt. 1. Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Węgorzyno w latach: 2017-2019, 2020-2022, 2023-2025.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, których obowiązkiem jest zapewnienie im opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. W związku z powyższym niezwykle ważne jest otoczenie rodziny należytą uwagą i troską. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 176 pkt 1, obliguje gminy do realizacji zadania jakim jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Przepisy ww. ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym z nich kładzie się nacisk na wsparcie rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, w drugim natomiast na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania dziecka przez rodziców.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Węgorzyno na lata 2026-2028 jest strategicznym dokumentem gminy opracowanym, w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zakłada on kontynuację działań profilaktycznych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie w zależności od potrzeb.

Podmiotem realizującym zadania ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej na poziomie Gminy Węgorzyno jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

II. Podstawa prawna

- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.
(tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.)
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024 poz. 1283 ze zm.)
- ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005r. (tj. Dz.U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.)
- ustawę z dnia 25 lutego 1964r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz.U. z 2023r. poz. 2809 ze zm.)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2024 poz. 1576 ze zm.)

III. Zadania własne gminy

Podstawą prawną do realizacji opracowania niniejszego dokumentu jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zgodnie z art. 176 pkt 1, która nałożyła na gminy zadania takie jak:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

4. Finansowanie:

- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
- a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
  - b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Od 1 stycznia 2017 r., z dniem wejścia ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się zakres działań asystenta rodziny. Powierzono mu funkcję koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także wsparcia rodzin dzieci, u których zostały zdiagnozowane „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

IV. Charakterystyka środowiska lokalnego

Gmina Węgorzyno jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie łobeskim.

Gmina zajmuje powierzchnię 256 km², a w jej skład wchodzi 19 sołectw: Brzeźniak, Chwarstno, Cieszyno, Gardno, Kraśnik, Lesięcin, Mielno, Mieszewo, Połchowo, Przytoń, Runowo, Runowo Pomorskie, Sarnikierz, Sielsko, Trzebawie, Węgorzynko, Wiewiecko, Winniki, Zwierzynek. Sieć drogowych powiązań komunikacyjnych jest bardzo dobrze rozwinięta (1 droga krajowa, 2 drogi wojewódzkie i 14 dróg

powiatowych). Przez teren gminy przebiega również linia kolejowa ze stacjami osobowymi w miejscowościach: Cieszyno, Lesińcin, Runowo Pomorskie, Wiewiecko i Węgorzyno. Dobre połączenia komunikacyjne w gminie mają mieszkańcy miejscowości Węgorzyno, Runowo Pomorskie, Wiewiecko i Ginawa. Z trudnościami w tej sferze zmagają się natomiast mieszkańcy miejscowości Sulice, Chwarstno Trzebawie i Sarnikierz.

V. Diagnoza sytuacji społecznej

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, choroby, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, niestabilna sytuacja materialna.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Dużą część osób wykluczonych społecznie to osoby podlegające uzależnieniom głównie od alkoholu. Brak jest wiarygodnej statystyki dot. tego problemu. Jednak z obserwacji wynika, że jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne. Choroba alkoholowa prowadzi do zmiany stylu życia rodziny co przyczynia się do powstania wielu niekorzystnych zjawisk m. in. zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych, przemocy bądź przestępczości.

Źródłem zaburzeń w takiej rodzinie są zakłócenia w relacjach między rodzicami, a także ich nieprawidłowe relacje z własnym „ja” (dotyczy to całego spektrum zaburzeń osobowości – od chorób psychicznych i nałogów, po niedojrzałość emocjonalną, przerost ambicji itd.). Zgodnie z koncepcją rodziny jako systemu, kiedy jeden jej element (matka, ojciec lub ich związek) jest dysfunkcyjny, konsekwencje dotyczą wszystkich jej członków. Na przykład alkoholizm ojca negatywnie wpływa na relacje z matką, a te z kolei burzą poczucie bezpieczeństwa u dziecka i narażają je na długotrwały stres. W efekcie mały człowiek nie nabywa właściwych wzorców funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie, dręczy go stałe poczucie zagrożenia, czuje się gorszy, boi się angażować w głębsze relacje z innymi.

Poniżej przedstawione zostały zbiorcze statystyki dotyczące powodów przyznania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie w latach 2022-2024 z uwzględnieniem, że pomoc danej rodzinie mogła

zostać udzielona z więcej niż jednego powodu, jednak trudno jednoznacznie określić skalę przesłanek udzielonej pomocy z uwagi na fakt, iż nie wszystkie rodziny mające takie trudności, korzystają ze wsparcia instytucji pomocowych.

Powody przyznanej pomocy.

Powody przyznanej pomocy	2022	2023	2024
Niepełnosprawność	50	40	36
Bezrobocie	123	131	119
Ubóstwo	115	115	115
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	5	6	7
Długotrwała lub ciężka choroba	58	67	66
Alkoholizm	6	4	4
Narkomania	2	1	2
Bezdomność	6	7	8
Przemoc domowa	1	1	2
Ochrona macierzyństwa	14	21	20
Kłęska żywiołowa	0	0	0
Trudności po opuszczeniu Zakładu Karnego	2	3	3

Jak wynika z powyższych danych, głównym powodem przyznawania pomocy na przestrzeni trzech ostatnich lat było ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm.

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb oraz sytuacji bytowej, rodzinnej i materialnej, rodziny miały możliwość korzystania z różnorodnych form wsparcia w formie finansowej lub rzeczowej, tj.: posiłków w szkołach i przedszkolach, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych „500+”, (realizowanie do maja 2022r.), ale również poradnictwa pedagogicznego, socjalnego oraz wsparcia psychologicznego.

Pracownicy socjalni jak i również asystent rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Gmina Węgorzyna zatrudnia jednego asystenta rodziny. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny asystent rodziny nie może mieć więcej niż 15 rodzi.

Formy wsparcia rodzin

Formy udzielonej pomocy	2022	2023	2024
Posiłek w szkole (ilość odbiorców)	319	311	283
Zasiłki rodzinne (ilość wypłaconych świadczeń)	3327	2769	1976
Fundusz Alimentacyjny (ilość wypłaconych świadczeń)	840	756	752
Świadczenia wychowawcze 500+ (ilość wypłaconych świadczeń)	992	60	87
Karta Dużej Rodziny	179	99	55

Pomoc udzielana jest również w sytuacji wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie, ramach Ośrodka funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, który prowadzi procedurę Niebieskiej Karty.

W poszczególnych latach Zespół prowadził procedurę Niebieskiej Karty w podanym poniżej wykazie.

- 2022 – 22 procedury,
- 2023 – 18 procedur,
- 2024 – 11 procedur.

Według danych statystycznych Ośrodka wynika, że nie znaczne zmniejsza się liczba rodzin, które doświadczają przemocy w rodzinie, jednak ma to pozytywne znaczenie dla warunków rozwój dzieci.

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2022	11	30
2023	10	29
2024	9	24

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej identyfikacja rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych odbywa się w następujący sposób:

1. W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

1a. W przypadku gdy rodzicem wychowującym dziecko jest małoletni opuszczający młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, okręgowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług

społecznych przeprowadza u tego rodzica wywiad, o którym mowa w ust. 1, a następnie kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych przydziela temu rodzicowi asystenta rodziny.

2. Po przeprowadzeniu wywiadu, o którym mowa w ust. 1, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny.

3. Jeżeli z analizy, o której mowa w ust. 2, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych występuje odpowiednio do kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych z wnioskiem o jego przydzielenie.

4. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych:

- 1) przydziela rodzinie asystenta rodziny albo
- 2) występuje do jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny albo
- 3) występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną na podstawie art. 190, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Do zadań asystenta rodziny należy podejmowanie działań naprawczych w rodzinach w ramach obowiązków służbowych, a w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
- udział w spotkaniach grup roboczych ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, której organizatorem jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; wskazywanie, jak sprawnie można wykonywać obowiązki domowe; doradzanie w jaki sposób zarządzać środkami finansowymi;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych; motywowanie do uczestnictwa w różnego rodzaju terapiach: terapii rodzinnej, terapii psychologicznej, terapii uzależnień;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi; współpraca z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi; wskazywanie sposobów wspólnego spędzania czasu z rodziną; aktywowanie do częstych kontaktów rodziców z wychowawcami;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin; udział w ważnych wydarzeniach rodzinnych oraz pozaszkolnych formach aktywności dzieci;

Podejmowane działania przez asystenta rodziny w rodzinach mają na celu doprowadzić do ustabilizowania sytuacji w tych rodzinach.

	2022	2023	2024
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	14	24	20
Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	5	13	14

Koszt gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach

	2022	2023	2024
Odpłatność gminy za dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	33 963,10 zł	69 793,63 zł	127 524,55 zł
Odpłatność gminy za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2 790,96 zł	48 836,11 zł	86 638,22 zł

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

V. Organizacja zadań ustawowych dotyczących wspierania rodziny

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

Gmina	Powiat
• Profilaktyka – wspieranie rodziny • Asystent rodziny • Placówki wsparcia dziennego	• Piecza zastępcza, rodzinna i instytucjonalna • Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcje działające na rzecz dziecka i
• Rodziny wspierające • Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny	- rodziny • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo – wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im

odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

VI. Analiza SWOT

Rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega ona na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację w Gminie Węgorzyno. W omawianej analizie wyróżnia się etapy: identyfikację i analizę mocnych i słabych stron oraz identyfikację i analizę szans i zagrożeń.

Ubóstwo, Rodzina, Dziecko i Młodzież, Przemoc w rodzinie	
MOCNE STRONY	SLABE STRONY
1. Realizowanie programów, projektów rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem. 2. Analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie. 3. Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych. 4. Zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia. 5. Funkcjonowanie na terenie gminy placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. 6. Odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. 7. Zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie: - realizacja procedury „Niebieskie Karty” - współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie	1. Ujemny przyrost naturalny. 2. Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na instytucje. 3. Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 4. Istnienie „szarej strefy zatrudnienia”. 5. Niechęć do korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego. 6. Niechęć osób i rodzin do udziału w różnego rodzaju działaniach wspierających tj. szkole dla rodziców, program korekcyjnoedukacyjny. 7. Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela. 8. Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów.

- włączanie grup zagrożonych do pozytywnych aktywności społecznych - inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Przydzielenie asystenta dla rodziny celem wsparcia i pomocy dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. 2. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. 3. Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. 4. Monitoringi pracowników socjalnych w rodzinach zagrożonych kryzysem.	1. Zanik więzi i tradycji rodzinnych. 2. Nieradzenie sobie w wychowywaniu dzieci przez rodziców biologicznych. 3. Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc i demoralizacja. 4. Narastający problem uzależnień: alkohol, środki odurzające, narkotyki, gry komputerowe, telefon.

VII. Cele i adresaci programu

Głównym celem programu jest:

„Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo wychowawczych”

Cele szczegółowe:

- 1) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 2) Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny;
- 4) Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Węgorzyno na lata 2026-2028 są rodziny oraz ich członkowie zamieszkujące na terenie Gminy Węgorzyno w szczególności przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest do rodziców, dzieci, opiekunów faktycznych i prawnych, a także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć: wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania, wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem, poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających

pomocy ,zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku, zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

VIII. Realizatorzy programu.

Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie przy współpracy partnerów:

- 1) Urząd Miejski Węgorzyna,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Szkoła Podstawowa w Węgorzynie,
- 5) Szkoła Podstawowa w Runowie,
- 6) Przedszkole i żłobek w Węgorzynie,
- 7) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Węgorzynie,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie,
- 9) Komenda Powiatowa Policji w Łobzie,
- 10) Sąd Rejonowy w Łobzie,
- 11) Organizacje pozarządowe.

IX. Harmonogram realizacji programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 w gminie Węgorzyna został przedstawiony, w formie poniższej tabeli.

L.p.	Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Kierowanie asystentów rodzin do pracy z rodzinami, przygotowanie planu pracy, realizacja zadań.	2026-2028	OPS	-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, -liczba rodzin, w których zakończono współpracę z uwagi na zrealizowany plan pracy i osiągnięte zamierzone efekty, - liczba rodzin, w których

				zakończono współpracę z uwagi na brak współpracy z rodziną i nie wywiązanie się z założonego planu pracy, - liczba planów pracy skoordynowanych z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, - liczba monitoringów w rodzinach objętych asystenturą.
2.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	2026-2028	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość programów i ilość udział w kampaniach konferencyjnych seminariach promujących wartość rodziny; - udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie rodziny
3.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2026-2028	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość porad udzielonych - ilość rodzin objętych pomocą finansową, rzeczową, - ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość przyznanych stypendiów szkolnych, - ilość kontraktów socjalnych
4.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	2026-2028	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- liczba spotkań, szkoleń konferencji itp. - liczba planów pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, - liczba informacji o rodzicach biologicznych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej

X. Przewidywane efekty realizacji programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

XI. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Węgorzyno są środki: gminy, oraz środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie: dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

XII. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie co roku do 31 marca przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji programu.

Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Węgorzyno na lata 2026 – 2028

Rada Miejska w Węgorzynie w dniu 16 grudnia 2025 roku podjęła uchwałę w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Węgorzyno na lata 2026 - 2028. Organ Nadzoru Wojewody stwierdził iż Program nie uwzględnia wszystkich zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dlatego też opracowany został nowy program uwzględniający sugerowane zmiany Wojewody.

Obowiązek opracowania i przyjęcia programu wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie zapisami ustawy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy.

Program uwzględnia działania niezbędne do realizacji wsparcia rodziny wynikające z ustawy oraz zdiagnozowanych potrzeb, określa działania ich wskaźniki oraz realizatorów.

Program będzie stanowił podstawę do podejmowanych działań w obszarze wspierania dziecka i rodziny w latach 2026-2028.

Nadanie uchwałę wstecznej mocy obowiązującej nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego, gdyż celem jest doprowadzenie uchwały do stanu zgodnego z prawem poczynwszy od dnia wejścia w życie uchwały poprzedniej.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie uchwały jest zasadne.

Opracowała:
Anna Biernikiewicz
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej

BURMISTRZ

Krzysztof Gwóźdź